

สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่องานวิชาการ
ของสถานศึกษาในพื้นที่รับผิดชอบของสำนักงานศึกษาธิการ
ภาค 4*

SCHOOL ADMINISTRATORS' COMPETENCIES AFFECTING TO
ACADEMIC PERFORMANCE OF EDUCATIONAL INSTITUTIONS IN
AREAS OF RESPONSIBILITY UNDER REGIONAL EDUCATION OFFICE
NO. 4

นิษฐวดี จิโรจน์ภิญโญ

Nitwadee Jirarotepinyo

มหาวิทยาลัยเวสเทิร์น

Western University, Thailand

E-mail: nid_2009su@hotmail.com

บทคัดย่อ

บทความฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาในพื้นที่รับผิดชอบของสำนักงานศึกษาธิการภาค 4 2) งานวิชาการของสถานศึกษาในพื้นที่รับผิดชอบของสำนักงานศึกษาธิการภาค 4 และ 3) สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่องานวิชาการของสถานศึกษาในพื้นที่รับผิดชอบของสำนักงานศึกษาธิการภาค 4 หน่วยวิเคราะห์ข้อมูลคือ สถานศึกษาในพื้นที่รับผิดชอบของสำนักงานศึกษาธิการภาค 4 จำนวน 1,780 แห่ง โดยการเปิดตารางเครชี มอร์แกน ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 317 แห่ง ผู้ให้ข้อมูลโรงเรียนละ 6 คน รวมทั้งสิ้น 1,902 คน เครื่องมือที่ใช้คือ แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ ผลการวิจัย 1) สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาในพื้นที่รับผิดชอบของสำนักงานศึกษาธิการภาค 4 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านคุณธรรมและจริยธรรมสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาคือ ด้านการวางแผนการศึกษา และด้านการบริหารด้านวิชาการ มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด 2) งานวิชาการของสถานศึกษาในพื้นที่รับผิดชอบของสำนักงานศึกษาธิการภาค 4 โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านกระบวนการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ด้านหลักสูตรสถานศึกษา และด้านวิชาการที่ให้แก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หรือหน่วยงานอื่น มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด 3) สมรรถนะ

* Received 18 April 2020; Revised 24 April 2020; Accepted 28 April 2020

ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่องานวิชาการของสถานศึกษาในพื้นที่รับผิดชอบของสำนักงานศึกษาธิการภาค 4 ได้แก่ 3.1 ด้านหลักและกระบวนการบริหารการศึกษา 3.2 ด้านการวางแผนการศึกษา 3.3 ด้านการบริหารด้านวิชาการ และ 3.4 ด้านการบริหารกิจการนักเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

คำสำคัญ: สมรรถนะของผู้บริหาร, งานวิชาการของสถานศึกษา, สำนักงานศึกษาธิการภาค 4

Abstract

The objectives of this article were to study 1) the school administrators' competencies in areas of responsibility under Regional Education Office No. 4, 2) the academic performance of the educational institutions in areas of responsibility under Regional Education Office No. 4, and 3) the school administrators' competencies affecting to the academic performance of the educational institutions in areas of responsibility under Regional Education Office No. 4. The data analysis unit was 1,780 educational institutions in areas of responsibility under Regional Education Office No. 4. The sample size was 317 educational institutions based on the Krejcie and Morgan's sample size determination table. There were 6 informants from each school, for a total of 1,902 informants. The research instrument used questionnaire. Data were analyzed by using frequency, percentage, mean, standard deviation, Pearson's product moment correlation coefficient, and multiple regression analysis. The research results revealed that: 1) As regards the school administrators' competencies in areas of responsibility under Regional Education Office No. 4 were overall at a high level. When considering in each aspect, the morality and ethics of school administrators were at the highest average scores, followed by the educational planning, and academic administration was at the lowest average scores. 2) As regards the academic performance of the educational institutions in areas of responsibility under Regional Education Office No. 4 were overall at a high level. When considering in each aspect, the learning process was at the highest average scores, followed by the school curriculum, and academic was served to individuals, families, organizations, or other sectors was at the lowest average scores. 3) As regards the school administrators' competencies affecting to the academic performance of the educational institutions in areas of responsibility under Regional Education Office No. 4 consisted of 4 variables as

follows: 3.1 principles and the educational administration process, 3.2 educational planning, 3.3 academic administration, and 3.4 the student affairs administration with a statistical significance of .01 level.

Keywords: School Administrators' Competencies, Academic Performance Of The Educational Institutions, Regional Education Office No. 4

บทนำ

การพัฒนาการศึกษามีความจำเป็น รัฐบาลจึงให้ความสำคัญการพัฒนาคุณภาพ การศึกษาอย่างมาก เพราะการศึกษาเป็นการพัฒนาคน และกระบวนการพัฒนาคุณภาพ การศึกษาให้ดำรงอยู่อย่างยั่งยืน ต้องอาศัยระบบการประกันคุณภาพเป็นกลไกขับเคลื่อน พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ได้กำหนด จุดมุ่งหมายและหลักการของการจัดการศึกษาที่ต้องมุ่งเน้นคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา คุณภาพของการศึกษานั้น แม้ในบริบทของการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของประเทศไทยจะได้ ให้ความสำคัญอย่างมากต่อการปรับปรุงโครงสร้างทางการบริหาร การปฏิรูปหลักสูตร การศึกษาหรือสาระการเรียนรู้ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน และหลักสูตรระดับอื่น การปฏิรูปครู โดยเฉพาะหลายปีที่ผ่านมา การพัฒนาคุณภาพการศึกษานำไปกับการสร้างคุณภาพของผู้นำ สถานศึกษา เพื่อนำพาองค์กรสถานศึกษาไปสู่คุณภาพอย่างขนานใหญ่ และในอีกด้านหนึ่ง ซึ่งเป็นด้านที่สำคัญที่สุดและเป็นเป้าหมายของการพัฒนาการศึกษาให้มีคุณภาพ คือ คุณภาพ ของผู้เรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง คุณภาพของผู้เรียนนั้นขึ้นอยู่กับความเอาใจใส่ของ บุคคลที่เกี่ยวข้องหลายฝ่าย เริ่มตั้งแต่พ่อแม่ ผู้ปกครอง และชุมชน ระบบการบริหาร จัดการศึกษาที่ได้มาตรฐาน รวมไปถึงระบบการเรียนการสอนที่มีคุณภาพ โดยที่ความเอาใจใส่ของ พ่อแม่ผู้ปกครองและชุมชนนั้น เชื่อว่าน่าจะส่งผลโดยอ้อมต่อระบบการบริหารและระบบการ จัดการเรียนการสอนของสถานศึกษา (สำนักงานรับรองมาตรฐานและการประเมินคุณภาพ การศึกษา, 2557)

การศึกษาเป็นกระบวนการผลิตกำลังคน เป็นการศึกษาในระดับพื้นฐานที่ก่อให้เกิด สมรรถภาพในตัวบุคคลที่ส่งผลถึงคุณภาพของคนไทย จำเป็นต้องมีกระบวนการบริหารที่ดี สามารถ นำไปสู่คุณภาพในการจัดการศึกษา เพื่อให้เป็นที่ยอมรับในความเป็นมาตรฐานในการ จัดการศึกษา ผู้บริหารจะต้องออกแบบกระบวนการการทำงานในสถานศึกษาอย่างมีคุณภาพ สอดคล้องกับปรัชญา ความเชื่อ เป้าหมาย วิสัยทัศน์ และภารกิจของสถานศึกษา ใช้ความรู้ ความสามารถ และมีทักษะในการบริหารจัดการ รู้จักใช้เทคนิคการบริหารที่เหมาะสมกับ สถานการณ์ สามารถเลือกใช้เทคโนโลยี และนวัตกรรมอย่างหลากหลายตรงกับสภาพการณ์ เจือจาง ตลอดจนสร้างศรัทธา ความเชื่อมั่น ความเชื่อถือ และความไว้วางใจในประสิทธิภาพ ของการทำงานของหน่วยงานในสังกัด เพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จในการประกันคุณภาพการศึกษา

ต่อไป นับจากที่มีการประกาศใช้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 จนถึงปัจจุบันเป็นเวลา 20 ปี ของความพยายามปฏิรูปการศึกษาทั้งระบบอีกครั้งหนึ่ง อย่างไรก็ตาม จากการประเมินผลการปฏิรูปการศึกษาที่ผ่านมา พบว่าหลายเรื่องประสบความสำเร็จ เช่น การปรับโครงสร้างหน่วยงาน ให้มีเอกภาพ ยิ่งขึ้น ตัวอย่างได้แก่ การรวมทบวงมหาวิทยาลัย กระทรวงศึกษาธิการ และสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี เข้าเป็นกระทรวงเดียวกัน มีการจัดระบบบริหารราชการแบบเขตพื้นที่การศึกษา เพื่อให้มีการพัฒนาการศึกษาอย่างบูรณาการและประสานเชื่อมโยงกัน โดยยึดเขตพื้นที่เป็นศูนย์กลาง มีการจัดตั้งสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพนอกและรับรองมาตรฐานสถาบันการศึกษาทุกระดับและประเภทการศึกษา การนำมหาวิทยาลัยออกนอกระบบราชการ เพื่อความเป็นอิสระคล่องตัวในการบริหารจัดการ เป็นต้น อย่างไรก็ตาม ยังมีอีกหลายเรื่องที่มีปัญหาต้องเร่งพัฒนา ปรับปรุงและต่อยอด โดยเฉพาะด้านคุณภาพผู้เรียน ครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา ประสิทธิภาพของการบริหารจัดการ รวมทั้งการเพิ่มโอกาสทางการศึกษา ที่พบว่าขาดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ทั้งการคิดวิเคราะห์ ใฝ่เรียนรู้และแสวงหาความรู้อย่างต่อเนื่อง คุณธรรมจริยธรรมในด้านครู คณาจารย์ พบว่า มีปัญหาขาดแคลนครู คณาจารย์ที่มีคุณภาพ มีคุณธรรม ไม่ได้คนเก่ง คนดีและใจรักมาเป็นครู คณาจารย์ในด้านการบริหารจัดการ พบว่ายังไม่มีมีการกระจายอำนาจการบริหาร จัดการทั้งสู่สถานศึกษา เขตพื้นที่การศึกษา และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามเป้าหมาย รวมทั้งยังขาดการมีส่วนร่วมในการบริหารและจัดการศึกษาจากทุกภาคส่วนอย่างแท้จริง (กระทรวงศึกษาธิการ, 2562)

งานวิชาการเป็นภารกิจหลักของสถานศึกษาที่ พ.ร.บ.การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับ 2) พ.ศ. 2545 มุ่งให้กระจายอำนาจในการบริหารจัดการไปให้สถานศึกษาให้มากที่สุด ด้วยเจตนารมณ์ที่จะให้สถานศึกษาดำเนินการได้โดยอิสระ คล่องตัว รวดเร็ว สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนสถานศึกษา ชุมชน ท้องถิ่น และการมีส่วนร่วมจากผู้ที่มีส่วนได้เสียทุกฝ่าย ซึ่งจะเป็นปัจจัยสำคัญทำให้สถานศึกษามีความเข้มแข็งในการบริหารจัดการสามารถพัฒนาหลักสูตร และกระบวนการเรียนรู้ตลอดจนการวัดผล ประเมินผล รวมทั้งวัดปัจจัยเกื้อหนุนการพัฒนาคุณภาพ นักเรียน ชุมชน ท้องถิ่นได้อย่างมีคุณภาพ และมีประสิทธิภาพ โดยปัจจุบันงานวิชาการได้เจริญรุดหน้าไปมากอย่างรวดเร็ว จึงทำให้เกิดสภาพความเหลื่อมล้ำกันมากที่สุด จนเกิดวิกฤตทางด้าน วิชาการระหว่างสถานศึกษาในเมืองชนบท และวิกฤตอย่างรุนแรงกับสถานศึกษาในเมืองใหญ่และเมืองหลวง ดังนั้นหากงานวิชาการในด้านนั้นอ่อนแอ ด้อยคุณภาพ ก็จะส่งผลกระทบต่อพฤติกรรมในเรื่องนั้นให้บกพร่องตามไปด้วย หมายความว่ารวมถึงการดำเนินชีวิตประจำวันของผู้เรียน ซึ่งอาจกล่าวได้ดังต่อไปนี้ 1) ดำเนินการเสริมความรู้และประสบการณ์ให้กับชุมชน โดยร่วมมือกับบุคคลชุมชน องค์กร หน่วยงานและสถาบันทางสังคมอื่น 2) ส่งเสริมและสนับสนุนให้ชุมชนสามารถเลือกสรรภูมิปัญญา และ 3) วิทยาการต่าง ๆ เพื่อพัฒนาชุมชนให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการ

โดยร่วมมือกับบุคคล ชุมชน องค์กร หน่วยงาน และสถาบันทางสังคมอื่น และ 3) สนับสนุนและช่วยเหลือให้มีการแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์ระหว่างชุมชน โดยร่วมมือกับบุคคล ชุมชน องค์กร หน่วยงาน และสถาบันทางสังคมอื่น การจัดองค์กร (กระทรวงศึกษาธิการ, 2562)

สำนักงานศึกษาธิการภาค 4 เป็นหน่วยงานที่ตั้งขึ้นตามคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ 11/2559 เรื่อง การบริหารราชการของกระทรวงศึกษาธิการในส่วนภูมิภาค เป็น หน่วยงานที่ปฏิบัติการกิจของกระทรวงศึกษาธิการในระดับพื้นที่ ทำหน้าที่ขับเคลื่อนการศึกษาในระดับภาคและจังหวัด โดยอำนวยการส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาการศึกษาแบบร่วมมือและบูรณาการกับหน่วยงานในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ และหน่วยงานหรือภาคส่วนที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ ซึ่งประกอบด้วย 4 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดกาญจนบุรี นครปฐม ราชบุรี และสุพรรณบุรี มีอำนาจหน้าที่ในการกำหนดยุทธศาสตร์และบทบาทการพัฒนาภาคต่าง ๆ ให้เชื่อมโยงและสอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาประเทศ นโยบายและยุทธศาสตร์ของกระทรวงศึกษาธิการ และยุทธศาสตร์การพัฒนากลุ่มจังหวัด รวมทั้งการพัฒนาด้านอื่น ๆ ในพื้นที่รับผิดชอบ ตามศักยภาพและโอกาสของบุคคลและชุมชน จึงได้ดำเนินการจัดทำทิศทางแผนยุทธศาสตร์พัฒนาการศึกษาภาค 4 ภายใต้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ทิศทางของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (2560 - 2564) พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. 2534 แก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ 11 (พ.ศ.2555 - 2559) พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. 2534 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 7) พ.ศ. 2550 พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ.2546 (ร่าง) แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 - 2579 และยุทธศาสตร์ประเทศ (อนาคตประเทศไทย 2020) ยุทธศาสตร์ชาติระยะ 20 ปี (พ.ศ.2560 - 2579) นโยบายรัฐบาล นโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ และอำนาจหน้าที่ของสำนักงานศึกษาธิการภาค 4 ทิศทางการพัฒนาการศึกษาในช่วง พ.ศ. 2560 - 2564 โดยมุ่งเน้นพัฒนาหน่วยงานผลิตกำลังคนให้มี ศักยภาพและมีมาตรฐาน (สำนักงานศึกษาธิการ ภาค 4, 2562)

สถาบันการศึกษามีหลักสูตรที่จะพัฒนาศักยภาพของบุคลากรภาครัฐเพื่อสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ประเทศไทย 4.0 พัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอนให้ตรงต่อความต้องการของตลาดแรงงานภาคอุตสาหกรรม การจัดการศึกษาหลักสูตรวิชาชีพทางด้านเทคนิค อุตสาหกรรมเชิงบูรณาการกับการทำงาน หลักสูตรการเรียนการสอนต้องสอดคล้องกับวิถีชีวิตและบริบทของพื้นที่ เช่น บริบทของภาคเหนือ/ภาคกลาง/ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ/ภาคใต้ ท้องถิ่นควรมีหน้าที่และมีส่วนร่วมในการกำหนดหลักสูตรการเรียนการสอนในพื้นที่ของแต่ละท้องถิ่น ควรมุ่งเน้นการกำหนดอนาคตของกำลังคนตั้งแต่แรกเริ่ม ในการเข้าสู่กระบวนการศึกษาตั้งแต่ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และมุ่งเน้นให้กำลังคนมีความใฝ่รู้ ใฝ่ศึกษา รู้วิธีหาความรู้ (Know how) จากระบบสารสนเทศต่าง ๆ ซึ่งในปัจจุบันระบบ 4 เทคโนโลยีสารสนเทศ

ได้เข้ามามีบทบาทในเกือบทุกด้าน ยุทธศาสตร์ในอนาคตแนวโน้มทางเทคโนโลยีสารสนเทศ ข้อมูลข่าวสารจะอยู่บนบริการที่เราใช้หรือเช่าใช้ระบบคอมพิวเตอร์หรือทรัพยากรด้านคอมพิวเตอร์ของผู้ให้บริการ โดยครอบคลุมทั้งฮาร์ดแวร์และซอฟต์แวร์ที่ใช้ในการประมวลผล การจัดเก็บข้อมูล และระบบออนไลน์ต่าง ๆ ผ่านอินเทอร์เน็ต (Cloud Computing) การทำธุรกรรมการเงิน การบัญชี ระบบฐานข้อมูล (Database) จะอยู่บนระบบจัดเก็บข้อมูลในระบบออนไลน์ (Cloud) ซึ่งส่งผลทำให้แผนยุทธศาสตร์พัฒนาการศึกษา (พ.ศ. 2560 - 2564) คอมพิวเตอร์ มือถือ มีขนาดเล็กลง เพราะไม่ต้องมีโปรแกรมหรือแอปพลิเคชันอยู่ในตัวเครื่องอีก เพียงสามารถเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ต (Internet) ได้ มีโปรแกรมที่เป็นโปรแกรมสำเร็จรูปที่ผู้ใช้สามารถใช้งานสื่อสารผ่านหน้าเว็บเพจ (Browser) เข้าสู่โลกอิเล็กทรอนิกส์ก็สามารถทำงานเกือบทุกอย่างได้แล้ว แนวโน้มทำให้คนที่ศึกษาทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ (IT) จะตกงานถ้าไม่มีความรู้ลึกซึ้งถึงขั้นการวิจัยพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ ดังนั้น การจัดการศึกษาจึงควรมีหลายรูปแบบ แต่มีการวัดผลแบบสากลมุ่งเน้นระบบการประเมินผลการศึกษาที่จริงจังและเข้มงวด ในส่วนของเด็กไทยต้องได้รับการพัฒนาให้ทัดเทียมกับเด็กในประเทศกลุ่มอาเซียน เช่น สิงคโปร์ มาเลเซีย เวียดนาม เป็นต้น เด็กไทยต้องมีความฉลาดเป็นนักคิด นักวิทยาศาสตร์ มีความรู้ความสามารถสื่อสารภาษาได้ไม่น้อยกว่า 3 ภาษา ทั้งภาษาอังกฤษและภาษากลุ่มอาเซียน รวมทั้งเรียนรู้วัฒนธรรมของประเทศในประชาคมอาเซียนมีความรอบรู้ในทุกด้าน ไม่ว่าจะเป็นด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม ด้านการเมือง ก้าวทันเทคโนโลยี พร้อมรับการเปลี่ยนแปลงและพัฒนา มีความคิดสร้างสรรค์ กล้าตัดสินใจ มีคุณธรรม จริยธรรม และความรักชาติ ในด้านครูและบุคลากรทางการศึกษา ครูต้องเป็นตัวอย่างหรือแม่พิมพ์ที่ดีของสังคม มีเกียรติ มีศักดิ์ศรีเป็นคนดี มีคุณธรรม รักในอาชีพ รวมทั้งควรมีกระบวนการคัดเลือกผู้ที่จะมาทำหน้าที่ครูเป็นอย่างดี

ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาสมรรถนะของผู้บริหารที่ส่งผลต่องานวิชาการของสถานศึกษาในพื้นที่รับผิดชอบของสำนักงานศึกษาธิการภาค 4 เพื่อนำผลการวิจัยที่ได้เป็นแนวทางในการพัฒนาสมรรถนะของผู้บริหารและงานวิชาการของสถานศึกษาในพื้นที่รับผิดชอบของสำนักงานศึกษาธิการภาค 4 ต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาในพื้นที่รับผิดชอบของสำนักงานศึกษาธิการ ภาค 4
2. เพื่อศึกษางานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในพื้นที่รับผิดชอบของสำนักงานศึกษาธิการภาค 4
3. เพื่อศึกษาสมรรถนะของผู้บริหารที่ส่งผลต่องานวิชาการของสถานศึกษาในพื้นที่รับผิดชอบของสำนักงานศึกษาธิการภาค 4

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ สถานศึกษาในพื้นที่รับผิดชอบของสำนักงานศึกษาธิการภาค 4 จำนวน 1,780 แห่ง โดยใช้กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ คือ สถานศึกษาในพื้นที่รับผิดชอบของสำนักงาน ศึกษาธิการภาค 4 ที่ได้จากการสุ่มตัวอย่างจากประชากร การกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างจากการใช้ตารางประมาณการสุ่มตัวอย่างของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie, R. V. & Morgan, D. W, 1970) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 317 แห่ง และใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งประเภท (Stratified Random Sampling) ผู้ให้ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้อำนวยการสถานศึกษา รองผู้อำนวยการสถานศึกษา หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ และครูผู้สอนของสถานศึกษาในพื้นที่รับผิดชอบของสำนักงานศึกษาธิการภาค 4 ซึ่งประกอบด้วยกลุ่มตัวอย่างในแต่ละจังหวัดตามสัดส่วนรายจังหวัด ดังนี้ จังหวัดกาญจนบุรี 91 แห่ง จังหวัดนครปฐม 64 แห่ง จังหวัดราชบุรี 75 แห่ง และจังหวัดสุพรรณบุรี 87 แห่ง ในแต่ละสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่างกำหนดผู้ให้ข้อมูล ซึ่งประกอบด้วย ผู้อำนวยการ 1 คน รองผู้อำนวยการฝ่ายหรือผู้ปฏิบัติหน้าที่ 1 คน หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ 2 คน และครูผู้สอน 2 คน รวมผู้ให้ข้อมูลสถานศึกษาละ 6 คน รวมทั้งสิ้น 1,902 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการการวิจัยคือ แบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้ ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามเรื่อง เพศ อายุ ระดับ การศึกษาตำแหน่งหน้าที่ ประสพการณ์ทำงาน มีลักษณะเป็นตัวเลือกที่กำหนดคำตอบไว้ให้ (Forces choice) ตอนที่ 2 และ 3 มีลักษณะเป็นแบบจัดอันดับคุณภาพ 5 ระดับ ของไลเคิร์ต (Likert, S, 1961) ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอนดังนี้

1. ผู้วิจัยทำหนังสือถึงผู้อำนวยการสำนักงานศึกษาธิการภาค 4 เพื่อขอความอนุเคราะห์จัดทำหนังสือขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูล เพื่อทำการวิจัยไปยังสถานศึกษาในพื้นที่รับผิดชอบของสำนักงานศึกษาธิการภาค 4 ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

2. ผู้วิจัยเดินทางไปส่งแบบสอบถามด้วยตนเองในสถานศึกษาใกล้เคียง หรือส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์ และเก็บรวบรวมแบบสอบถามคืน เมื่อได้รับแบบสอบถามทั้งหมดคืนมาแล้ว ผู้วิจัยได้พิจารณาตรวจสอบแบบสอบถามทั้งหมด เพื่อคัดเลือกแบบสอบถามที่มีความสมบูรณ์ครบถ้วน แล้วรวบรวมแบบสอบถามที่สมบูรณ์มาจัดระเบียบข้อมูล จากนั้นนำไปวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป ผู้วิจัยได้ใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

- 2.1 การวิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม ใช้ค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (%)

- 2.2 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสมรรถนะของผู้บริหารหรืองานวิชาการของสถานศึกษา โดยการใช้ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

2.3 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะของผู้บริหารหรืองานวิชาการของสถานศึกษา โดยวิธีการคำนวณค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's product – moment correlation coefficient)

2.4 การวิเคราะห์สมรรถนะของผู้บริหารที่ส่งผลต่องานวิชาการของสถานศึกษา โดยการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regressions Analysis)

ผลการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูล สรุปได้ดังนี้

1. สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาในพื้นที่รับผิดชอบของสำนักงานศึกษาธิการภาค 4 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.20$, $SD = 0.25$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยด้านคุณธรรมและจริยธรรมสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($\bar{X} = 4.29$, $SD = 0.24$) รองลงมาคือ ด้านการวางแผนการศึกษา ($\bar{X} = 4.17$, $SD = 0.28$) และด้านการบริหารด้านวิชาการ มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ($\bar{X} = 4.03$, $SD = 0.24$)

2. งานวิชาการของสถานศึกษาในพื้นที่รับผิดชอบของสำนักงานศึกษาธิการภาค 4 โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.06$, $SD = 0.30$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทั้ง 12 ด้าน โดย ด้านกระบวนการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 4.25$, $SD = 0.28$) รองลงมาคือ ด้านหลักสูตรสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.14$, $SD = 0.32$) และด้านวิชาการที่ให้แก่บุคคลรอบครัว องค์กร หรือหน่วยงานอื่น มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ($\bar{X} = 3.93$, $SD = 0.38$)

3. สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่องานวิชาการของสถานศึกษาในพื้นที่รับผิดชอบของสำนักงานศึกษาธิการภาค 4 ได้แก่ ด้านหลักและกระบวนการบริหารการศึกษา ด้านการวางแผนการศึกษา ด้านการบริหารด้านวิชาการ และด้านการบริหารกิจการนักเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

อภิปรายผล

จากการวิจัยสามารถนำข้อมูลที่ได้มาอภิปรายได้ ดังนี้

1. สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาในพื้นที่รับผิดชอบของสำนักงานศึกษาธิการภาค 4 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยด้านคุณธรรมและจริยธรรมสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาคือ ด้านการวางแผนการศึกษา และด้านการบริหารด้านวิชาการ มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ตามลำดับ เนื่องจากการคัดเลือกผู้บริหารมาปฏิบัติหน้าที่มีขั้นตอนที่คัดสรรให้ได้ผู้บริหารที่มีความรู้ความสามารถมาปฏิบัติหน้าที่ ย่อมทำให้โดยภาพรวมสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก โดยคุณสมบัติแรกๆ ที่ควรมีคือ ด้านคุณธรรมและจริยธรรมสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา และเป็นผู้ที่มีการวางแผนการศึกษาที่มีประสิทธิภาพ จึงทำให้สมรรถนะของ

ผู้บริหารสถานศึกษาในพื้นที่รับผิดชอบของสำนักงานศึกษาธิการ ภาค 4 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของสุทธิเทพ ช่อปทุมศิริกุล ได้วิจัยเรื่อง สมรรถนะผู้บริหารโรงเรียน ตามมาตรฐานวิชาชีพของคุรุสภาในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า 1) ผู้บริหารโรงเรียนมีสมรรถนะผู้บริหาร ตามมาตรฐานวิชาชีพของคุรุสภาในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์เขต 3 อยู่ในระดับมาก (สุทธิเทพ ช่อปทุมศิริกุล, 2560) สอดคล้องกับงานวิจัยของ นฤมล พันธุ์ตัน ได้วิจัยเรื่อง รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อรองรับการเป็นประชาคมอาเซียน ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อรองรับการเป็นประชาคมอาเซียน ในภาพรวมมีความเหมาะสมในระดับมาก (นฤมล พันธุ์ตัน, 2561) และสอดคล้องกับงานวิจัยของ กมล สุทธาวาส ได้วิจัยเรื่อง รูปแบบการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดน่าน ผลการวิจัยพบว่า 1) ระดับความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนต่อรูปแบบการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดน่าน ทั้ง 7 ด้าน คือ ด้านการวางแผนงานวิชาการ ด้านการบริหารหลักสูตร ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการจัดสื่อการเรียนการสอน ด้านการนิเทศงานวิชาการ ด้านการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา ด้านระบบการวัดผลและประเมินผลการเรียน ผู้บริหารโรงเรียน และหัวหน้าหมวดวิชา มีความเห็นว่า สามารถปฏิบัติได้ในระดับมาก ทั้งในภาพรวมและรายด้าน (กมล สุทธาวาส, 2556)

2. งานวิชาการของสถานศึกษาในพื้นที่รับผิดชอบของสำนักงานศึกษาธิการภาค 4 โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าอยู่ในระดับมากทั้ง 12 ด้าน โดยด้านกระบวนการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ด้านหลักสูตรสถานศึกษา และด้านวิชาการที่ให้แกบุคคล ครอบครัว องค์กร หรือหน่วยงานอื่น มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ตามลำดับ เนื่องจากงานวิชาการของสถานศึกษามุ่งพัฒนากระบวนการเรียนรู้ของนักเรียน อีกทั้งมีหลักสูตรที่เป็นแนวทางหลักในการพัฒนาการเรียนการสอนให้เป็นไปตามแนวทางการพัฒนาของกระทรวงศึกษาธิการ จึงทำให้งานวิชาการของสถานศึกษาในพื้นที่รับผิดชอบของสำนักงานศึกษาธิการภาค 4 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของกมล สุทธาวาส ได้วิจัยเรื่อง รูปแบบการบริหารงาน วิชาการในโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดน่าน ผลการวิจัยพบว่า การบริหารงานวิชาการในโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดน่าน อยู่ในระดับมาก ทั้งในภาพรวมและรายด้าน (กมล สุทธาวาส, 2556) สอดคล้องกับงานวิจัยของอินทร วุฒิชัย ได้วิจัยเรื่อง การบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน เขตการศึกษา 8 ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหาร ครูผู้สอน และคณะกรรมการสถานศึกษา มีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยมากต่อการบริหารงานวิชาการ ทั้งในภาพรวมและรายด้าน (อินทร วุฒิชัย, 2556) และสอดคล้องกับงานวิจัยของเลหล่า ตรีเอกานุกุล ได้วิจัยเรื่อง

แนวทางการพัฒนางานวิชาการในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา อำเภอมะนัง จังหวัดเชียงราย ผลการวิจัยพบว่า โรงเรียนได้ดำเนินงานด้านการบริหารงานวิชาการ ด้านงาน การเรียนการสอน งานการวัดผลประเมินผล งานการจัดกิจกรรม และงานทะเบียน เหมาะสม กับจุดมุ่งหมายของหลักสูตร แต่พบว่าการเข้ามามีส่วนร่วมของชุมชนที่จะเข้ามาดูแล ให้การสนับสนุนในทุกด้านยังมีน้อย ทำให้การพัฒนาคุณภาพงานวิชาการไม่สอดคล้องกับ ความต้องการของชุมชน แนวทางการพัฒนางานวิชาการ พบว่าด้านการเรียนการสอน ควรมีการ พัฒนาหลักสูตรเดิม และมีการจัดทำหลักสูตรท้องถิ่นให้สอดคล้องกับท้องถิ่น โดยให้ตัวแทน จากชุมชนเข้ามามีส่วนเกี่ยวข้องในการกำหนดหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน ครูควร จัดทำแผนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีการใช้สื่อการเรียนการสอนอย่างเหมาะสม ด้านการวัดผลประเมินผล ควรคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล การประเมินผลให้เป็นไป ตามสภาพจริง โดยมีการอบรม สัมมนา นิเทศครูให้เข้าใจและเห็นความสำคัญมากขึ้น พร้อมทั้ง มีการรายงานผลให้ผู้ปกครองนักเรียนรับทราบอยู่เสมอ ด้านการจัดกิจกรรมนักเรียนควรจัด กิจกรรมอย่างหลากหลาย เน้นกิจกรรมที่ทำให้นักเรียนเกิดพัฒนาในทุก ๆ ด้าน เป็นกิจกรรมที่ ร่วมกับชุมชนเพื่อความสัมพันธ์ที่ดีกับชุมชน ด้านงานทะเบียน ผู้บริหารควรให้ ความสนใจใน การจัดบุคลากรผู้รับผิดชอบ เนื่องจากเป็นงานที่ละเอียดในการดูแลด้านเอกสาร และ ให้บริการ แก่ผู้มาติดต่อซึ่งต้องให้เกิดความประทับใจแก่ผู้ใช้บริการเป็นทางหนึ่งในการสร้างความสัมพันธ์ อันดีกับชุมชนได้ (เล่ห์หล้า ตรีเอกานุกุล, 2555)

3. สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่องานวิชาการของสถานศึกษาในพื้นที่ รับผิดชอบของสำนักงานศึกษาธิการภาค 4 ได้แก่ ด้านหลักและกระบวนการบริหารการศึกษา ด้านการวางแผนการศึกษา ด้านการบริหารด้านวิชาการ และด้านการบริหารกิจการนักเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เนื่องจากการบริหารงานวิชาการต้องอาศัยทักษะการ บริหารหลายทักษะ โดยหลักการและกระบวนการการบริหารการศึกษามีความสำคัญอย่างยิ่ง เพราะเป็นหลักการและแนวทางในการดำเนินการบริหารงานวิชาการ ซึ่งต้องมีการวางแผน การศึกษาที่ครอบคลุมและรอบด้าน โดยมุ่งพัฒนาการบริหารงานด้านวิชาการ และการบริหาร กิจการนักเรียนเป็นหลัก จึงทำให้สมรรถนะของผู้บริหาร ด้านหลักและกระบวนการบริหาร การศึกษา ด้านการวางแผนการศึกษา ด้านการบริหารด้านวิชาการ และด้านการบริหารกิจการ นักเรียน ส่งผลต่องานวิชาการของสถานศึกษา ในพื้นที่รับผิดชอบของสำนักงานศึกษาธิการภาค 4 สอดคล้องกับงานวิจัยของรัตน ตังศิริชัยพงษ์ ได้วิจัยเรื่อง อิทธิพลของสมรรถนะผู้บริหาร โรงเรียนที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษาในภาค ตะวันออกเฉียงเหนือ ผลการศึกษาพบว่า ตัวแปรสมรรถนะของผู้บริหารโรงเรียนมีอิทธิพลต่อ ประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน ด้วยค่าอิทธิพลทางตรงคือ ทักษะปฏิบัติการ ของผู้บริหารโรงเรียน การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน และคุณลักษณะของ ผู้บริหารโรงเรียน ตามลำดับ (รัตน ตังศิริชัยพงษ์, 2553) และสอดคล้องกับงานวิจัยของพัฒนา

เสี่ยงเรียบ ได้วิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการดำเนินงานวิชาการในโรงเรียน ประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสมุทรสาคร ผลการวิจัยพบว่า ระดับ ปัจจัยที่ส่งผลและประสิทธิผลการดำเนินงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงาน การประถมศึกษาจังหวัดสมุทรสาคร พบว่าโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ความสัมพันธ์ระหว่าง ปัจจัยที่ส่งผลกับประสิทธิผลการดำเนินงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงาน การประถมศึกษา จังหวัดสมุทรสาคร พบว่าโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และปัจจัยที่ส่งผลต่อ ประสิทธิภาพการ ดำเนินงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดสมุทรสาคร พบว่าโดยภาพรวมส่งผลต่อประสิทธิผลการดำเนินงานวิชาการทุกปัจจัย (พัฒนา เสี่ยงเรียบ, 2556)

สรุป/ข้อเสนอแนะ

สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาในพื้นที่รับผิดชอบของสำนักงานศึกษาธิการภาค 4 พบว่าด้านที่มากที่สุดคือ ด้านคุณธรรมและจริยธรรมสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา และงาน วิชาการของสถานศึกษาในพื้นที่รับผิดชอบของสำนักงานศึกษาธิการภาค 4 พบว่าด้านที่มากที่สุดคือ ด้านกระบวนการเรียนรู้ ส่วนสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่องานวิชาการ ของสถานศึกษาในพื้นที่รับผิดชอบของสำนักงานศึกษาธิการภาค 4 ได้แก่ ด้านหลักและ กระบวนการบริหารการศึกษา ด้านการวางแผนการศึกษา ด้านการบริหารด้านวิชาการ และ ด้านการบริหารกิจการนักเรียน พบว่ามีความสัมพันธ์กัน ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย ข้อเสนอแนะ สำหรับการวิจัยครั้งนี้คือ ผู้บริหารควรมีการประสานความร่วมมือในการศึกษาวิเคราะห์วิจัยกับ หน่วยงานภายนอกสถานศึกษา ควรสรรหาบุคลากรที่มีประสิทธิภาพเข้ามาปฏิบัติงาน และควร จัดสื่อและเทคโนโลยีเพื่อการจัดการเรียนการสอนและงานวิชาการ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพใน การบริหารงานวิชาการ ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไปคือ ควรมีการศึกษางานวิชาการ ของสถานศึกษาในพื้นที่รับผิดชอบของสำนักงานศึกษาธิการภาค 4 ในเชิงลึก และควรศึกษา สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาในพื้นที่รับผิดชอบอื่น

เอกสารอ้างอิง

- กมล สุทธาวาส. (2556). รูปแบบการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดน่าน. ใน วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา . มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2562). คู่มือการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นนิติบุคคล. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2562). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545. กรุงเทพมหานคร: พริกหวานกราฟฟิค.

- นฤมล พันธุ์ตัน. (2561). รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อรองรับการเป็นประชาคมอาเซียน. ใน ดุษฎีศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการการศึกษา. มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.
- พัฒนา เส็งเรียบ. (2556). ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสมุทรสาคร. ใน วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา .มหาวิทยาลัยบูรพา.
- รัตนา ตั้งศิริชัยพงษ์. (2553). อิทธิพลของสมรรถนะผู้บริหารโรงเรียนที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. ใน ดุษฎีนิพนธ์ศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี.
- เลหล่า ตรีเอกานุกูล. (2555). แนวทางการพัฒนางานวิชาการในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา อำเภอมะขาม จังหวัดเชียงราย. ใน วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย.
- สำนักงานรับรองมาตรฐานและการประเมินคุณภาพการศึกษา. (2557). การประกันคุณภาพการศึกษา ระบบการบริหารงานคุณภาพ. กรุงเทพมหานคร: องค์การมหาชน.
- สำนักงานศึกษาธิการ ภาค 4. (2562). แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาศึกษา (พ.ศ. 2562 - 2565) ภาค 4. ราชบุรี: สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ.
- สุทธิเทพ ช่อปทุมศิริกุล. (2560). สมรรถนะผู้บริหารโรงเรียนตามมาตรฐานวิชาชีพของครูสภา ใน โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3. ใน ดุษฎีนิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการการศึกษา. มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.
- อินทร วุฒิไชย. (2556). การบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน เขตการศึกษา 8. ใน วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ.
- Krejcie, R. V. & Morgan, D. W. (1970). Determining Sample Size for Research Activities. Educational and Psychological Measurement, 30(3), 607-610.
- Likert, S. (1961). New patterns of management. New York:: McGraw-Hill.